

Vera Smole

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
vera.smole@ff.uni-lj.si

Helena Gabrijelčič Tomc

Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani
helena.gabrijelcic@ntf.uni-lj.si

Alenka Kavčič

Fakulteta za računalništvo in informatiko, Univerza v Ljubljani
alenka.kavcic@fri.uni-lj.si

Interaktivni tematski narečni slovar – poskus uporabe novih medijev

Elektronski medij nudi povsem drugačne možnosti izdelave slovarjev, kot smo jih bili vajeni v knjižni obliki. Poleg lažje dostopnosti slovarja širom sveta, preprostejšega iskanja besed v slovarju ter možnosti sprotnega dodajanja in posodabljanja vnosov, medij vpliva tudi na možnost interakcije in prikaza podrobnosti slovarskega sestavka na zahtevo, preprosto medsebojno povezovanje leksemov ter z vključitvijo multimedije tudi bolj slikovit opis slovarskega sestavka. Tako smo v okviru študentskega interdisciplinarnega projekta jezikoslovci, računalniški programerji in grafični oblikovalci zasnovali tematski narečni slovar s poudarkom na interaktivnosti in napredni uporabniški izkušnji ter estetski celostni grafični podobi. Slovar (<http://slovar-rodja.si/>), na primeru teme »staro orodje« v enem od slovenskih dolenskih govorov, v zgradbi slovarskega sestavka izkorišča možnosti interaktivne spletne aplikacije in poleg klasične sestave vsebuje še vrsto dodatnih sestavin. V okviru ponazarjalnega gradiva so to slike, avdio in video posnetki s transkibiranimi prepisi in prevodi v knjižno slovenščino, v slovarskem sestavku pa razdelki z neobveznimi medleksemskimi povezavami do novih slovarskih sestavkov: poleg na morebitne sinonime in etimološke osvetlitve manj znanih besed še na besede z istim korenem ter na besede, ki tvorijo ozke teme (npr. sestavni deli nekega orodja, orodja za njegovo vzdrževanje ali vrste določenega orodja). Pri oblikovanju smo izhajali

iz uporabnika in z izdelavo grafične identitete dosegli odprto rešitev, ki omogoča nadaljnje nadgradnje tako vsebine kot funkcionalnosti. Učinkovito vizualno in interaktivno komunikacijo smo dosegli z uporabo grafičnega jezika, navdihnjenega v staranju in večnosti. Barvna paleta obsega naravne odtenke, različne nasičenosti sive in rjave barve, tekstura vstopne strani pa je oblikovana kot porumenel papir, kar simbolno predstavlja učinek sprememb, ki jih ima čas na fizični svet. Po drugi strani pa ohranitveno vrednost slovarja predstavlja kolo v logotipu in na sliki vstopne strani. Kolo kot simbol ponavljanja, večnosti in življenja. V prispevku bo prikazana zgradba slovarskega sestavka v interakciji z računalniškimi in grafičnimi rešitvami v spletni aplikaciji.

An interactive thematic dialectal dictionary – an attempt to use new media

Electronic media offers completely different possibilities in the creation of dictionaries as compared to printed media. In addition to the greater global accessibility of the dictionary, easier searching for dictionary words, and the ability to add and update entries, the choice of media influences the ability to interact and display details of the dictionary composition on demand, enables interconnections between lexemes, and offers clearer descriptions of the dictionary composition through multimedia. Thus, as a part of a student interdisciplinary project, a group of linguists, computer programmers, and graphic designers have designed a thematic dialectal dictionary with an emphasis on interactivity, advanced user experience, and aesthetic graphical identity. The dictionary (<http://slovar-orodja.si/>) containing expressions from the semantic field 'old tools' in a Slovene Dolenjska dialect takes advantage of the possibilities offered by an interactive web application in the structure of dictionary composition; in addition to the classical structure, it contains several additional components. Illustrative material includes images, audio and video recordings with transcriptions and translations into literary Slovene. The dictionary also contains sections with optional inter-lexeme links to new dictionary compositions; in addition to possible synonyms and

etiological explanations of lesser-known words, links to words with the same root and to words that form more specific themes are also provided (i.e. components of a tool, tools for its maintenance or types of a particular tool). The design is user-centric, the design of a visual identity provides an open solution that may offer the possibility to further expand its content and functionality. Efficient visual and interactive communication was obtained through a graphical language, inspired by the phenomena of aging and eternity. The colour palette includes natural colours and different saturation values of grey and brown, while the texture of the main page was designed to look like aged paper, expressing the effect of temporal changes on the physical world. On the other hand, the preservation value of the dictionary is expressed through the wheel in the logo and on the main page as a symbol of cyclicity, eternity, and life. This presentation shows the structure of the dictionary composition in interaction with the computer and graphic solutions in the web application.

